

ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΤΣΑΡΙΚΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ

ΤΟ "ΜΑΤΩΜΕΝΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ, ΤΗΣ ΤΡΟΪΤΖΑΣ

Το μοναστήρι-Κελλάς. Οι άνεκτημήτοι θησαυροί του και τα κειμήλιά του. Ύφοντα χρυσά κουπέδες και τριανταπέντε χαμπάνες. Μιά άσημη επίτιμη βίβλος πλάκα που μετετράπη σε νομίσματα. Τά ιερά κειμήλια και οι Μπολσεβίκοι. Έγκλημα και βρακνιστήρια. Πώς εσώθηκε ο Πέτρος ο Μέγας. Οι ύπερβολικοί τάφοι του μοναστηριού. Έκατον δώδεκα σκελετοί. Τι γράφει για το μοναστήρι της Τρόϊτζας ο Πούσκιν, κτλ.

ΞΗΝΤΑ περίπου βέρσνια μαζωτά από τη Μόσχα, στην κορυφή ενός μικρού βουνού, είνε κτισμένο το παλιό μοναστήρι της Τρόϊτζας. το μοναστήρι κμ τους όγδοντα χρυσούς κουπέδες, όπως το λέγανε οι καλόγεροι, ή το «ματωμένο μοναστήρι», όπως το λέει μέχρι σήμερα ο λαός, έχοντας υπ' όψει τον τά εγκλήματα που έγιναν στις αίθουσες και στα κελιά του σιθρωπού αυτού κτιρίου.

Αλλά στο μοναστήρι της Τρόϊτζας υπάχει ή εκκλησία της Άγιας Τριάδος, στην οποία σώζεται άζώμια ο πολυτελέστατος τάφος του Άγιου Σεργίου. Η ταφόπερα του — από καθαρό άσημ, βάρους 900 καλών! — έθεσρείτο ένα από τα πού άξιοθαύματα έργαματα του κόσμου, ως το 1923, όποτε οι Μπολσεβίκοι την ξεκόλλησαν και την έλωσαν, για να τη μεταφέρουν σε νομίσματα...

Το μοναστήρι της Τρόϊτζας είνε επίσης περίφημο και για το κωμπαριό του, που έχει ύψος 81,20 μέτρων και περιλαμβάνει 35 κωπάνες, εκ των οποίων ή μεγαλύτερη ζυγίζει 140,000 καλά, καθώς και για το θησαυροφυλάκιο του, γεμάτο από άνεκτημητα δώρα και άμειρωμάτα. Υπάρχουν εκεί ασυνήθια όλόκληρα με ζωσιμματα και πολιτικά περάδια, βιβλιόηρες με Εναγγέλια άδωμαντοζόλητα, ήπιωθήρες με άμια στολισμένα με παραγοιάρια, κελιά, με θανασιώς κεντημένα μεταξωτά έράματα σπανιά τέχνης, κτλ.

Όστόσο, το μοναστήρι αυτό είνε περισσότερο γνωστό για την άματηρή ιστορία του, παρά για τους θησαυρούς του και το παλιό του.

***

Σ' ένα κελλί της Τρόϊτζας βρήκε πρώτος μαρτυρικό θάνατο ο ίδρυτής της μονής, ο άγιος Σεργιος Ραδονέζκι, τον οποίο σκότωσε με τα ίδια του τα χέρια, το 1360, ένας ήγειμών των Ταρτάρων. Έκατο καλόγεροι ήπέστησαν τότε την ίδια τύχη με τον Σεργιο. Και το τρομερό είνε ότι όλα αυτά τα θύματα θανατώθηκαν σ' ένα κελλί, το όποιο παρέμεινε κλειστό μέχρι της μπολσεβικικής έπαναστάσεως, εις μνήμην των μαρτύρων. Οι τοίχοι και το πάτωμα του κελλιού αυτού ήσαν μαύροι, αιδώς όλόκληρους, από το αίμα των σφαγιασθέντων. Οι καλόγεροι δέν άφιναν κανένα να ιπη εκεί μέσα, έπειδη — σύμφωνα με μια παράδοση — όσοι ιπήζαν τρελλάθηκαν άμείως!...

Έτσι δημιουργήθηκε ο ματωμένος θύλος του μοναστηριού της Τρόϊτζας. Αργότερα συνέβησαν σ' αυτό πολλά άλλα ανάλογα περιστατικά, που έδωσαν στην ψυχή του δεισιδαίμονος ρωσικού λαού την πεποίθηση ότι κάποια φορτη κατάρα βάραινε άνεκαθεν αυτό το μοναστήρι.

Το 1609, ή Πολωνή πολιορκούσαν δεκάξη όλόκληρους μήνες την Τρόϊτζα, χωρίς να κατορθώσουν να την κεραιύσουν και να λεηλατήσουν τους θησαυρούς της. Όταν ο έχθρος υπεχώρησε, βλέποντας ότι ματαιοπονούσε, ο υπερασπιστής του μοναστηριού, ο πρίγκιπ Δολγορούκι, άντι να ευχαριστήσει τους καλόγερους για την κρατική άμυνα που άντέταξαν εναντίον των Πολωνών, διέταξε ως αποκεφαλισμένον στον αδύγυρο της μονής τριάντα έξη απ' αυτούς, έπειδη... δέν είχαν τό φάρδος να διώξουν τον έχθρό έξω από τη Μόσχα!

***

Εκείνος όμως που συνέτέλεσε περισσότερο διά να πάρη ή Τρόϊτζα ένα τόσο τραγικό όνομα στη ρωσική ιστορία, ήταν ο περιβόητος αυτοκρατάτωρ Πέτρος ο Μέγας, ένας από τους πιο ευφεις, μα και πιο άμωδόρους ήγειμόνας των αίωνων.

Στο μοναστήρι αυτό έκφυγε, το 1682, ή Ναταλία Ναρίσκιν, ή μητέρα του Πέτρου του Μεγάλου, τον άνήλικο τότε γιόδο της, που τον κνηγούσαν οι έχθροί της για να τον σκοτώσουν και να σφετερισθούν τον θρόνο. 'Αλλά οι άρπαγες τον κνηγήσαν και μέσα στην εκκλησία,

όπου ελε καταφύγει. Η Ναταλία, στην άελπισία της, έβαλε τον μικρό Πέτρο πάνω στην Άγια Τράπεζα, νομίζοντας πως κανείς δέν θα τολμούσε να τον πάρη απ' εκεί. Οι έχθροί της όμως δέν σεβάστηκαν την ιερότητα του τόπου... Ένας στρατιώτης άρπαξε τον Πέτρο και θα τον έσφαξε, άν τα κλάμματα του μικρού δέν τον έκαναν να νοιώση κάποια ταραχή και να κατεβάση το χέρι που κρατούσε το σπαθί του... Ο στιγμιαίος αυτός διαταγμός του στρατιώτου στήληξε σωτήρια για τον Πέτρο. Την ίδια στιγμή άρμωσαν στο ναό μερικοί άνθρωποι της Ναρίσκιν να έσωσαν τον μέλλοντα αυτοκράτωρα.

Αν όμως ο Πέτρος ο Μέγας χωστούσε τη ζωή του στο αίσθημα της λύπης που έννοιωσε για αυτόν ένας στρατιώτης, ο ίδιος δέν άφινε διόλου πονετικός σε κανένα, ούτε και σ' αυτή την οικογένεια του. Στο μοναστήρι της Τρόϊτζας φινάρισε την πρώτη γυναίκα του, την τραγική Εδδόξια, που πέρασε έξηντα όλόκληρα χρόνια κλεισμένη σ' ένα κελλί, χωρίς να βγη ούτε μια φορά έξω!... Έπίσης σε μια αίθουσα του ματωμένου μοναστηριού σκότωσε ο μεγαλοφυής αυτός, αλλά παράφορος αυτοκράτωρ, με τα ίδια του τα χέρια, τον γιόδο του, τον διάδοχο Άλέξη Πέτροβιτς, έπειδη δέν ένέκρινε τα μεταρρυθμιστικά σχέδια του πατέρα του...

Την ίδια τύχη είχαν και πολλοί άλλοι φίλοι του Άλέξη Πέτροβιτς. Ο Βογιάνος Άβραάμ Λεπούνιν, αδελφός της Εδδόξιας, ο Άλέξανδρος και ήμιστος του Τρόύρου, ο έπισκοπος του Ροστόβ, και ο πνευματικός της Τσαρίνας, θανατώθηκαν με τομερά βασανιστήρια στα ύπερβολικά του μοναστηριού, κατά διαταγήν του Πέτρου... Κατόπιν, ο αυτοκράτωρ διέταξε να στήσουν ένα ιζριόμα στον αδύγυρο του μοναστηριού και να κρημαίνουν εκεί τα κρηάλια των θυμάτων του!...

***

Από την έποχή εκείνη, όλοι οι Τσάροι της Ρωσσίας θεωρούσαν το μοναστήρι της Τρόϊτζας όμι τόπο προσκνημματος, αλλά ως ένα μέρος, στο όποιο μπορούσαν να γίνουν κρηρά θανατικά έκτελέσεις, χωρίς να μάρη κανείς τίποτα. Η αγιότης του περιβάλλοντος δέν έπέτρεπε σε κανένα να φραντασή δι πίσω από την πρόσρη του σεβαστού εκείνου οικοδομηματος με τους όγδοντα χρυσούς κουπέδες, υπεβάλλοντο πολλοί άνθρωποι, πολλοί άδωδο, σε μαρτύρια που δέν θα μπορούσαν να τα έπινοήσουν ούτε ιεροεξετασται.

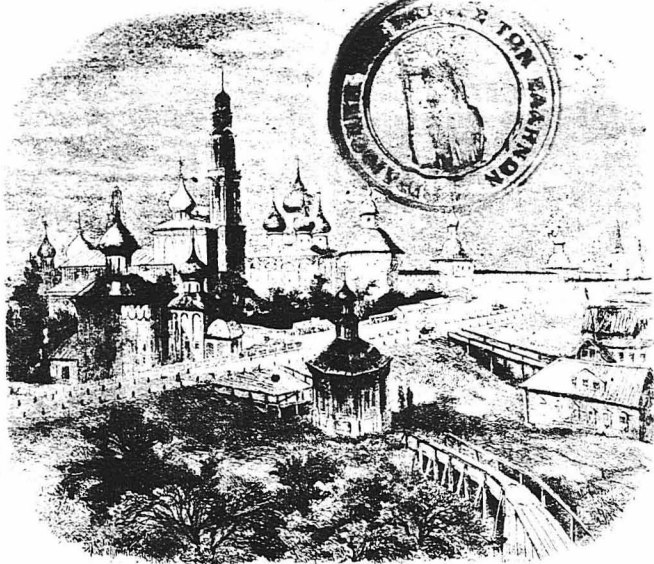
Συχνά, ή φωνές των φυλάτων που ήμνοσαν στην εκκλησία της Άγιας Τριάδος το δόξα του Κυρίου, γινόντουσαν δυνατώτερες, για να σκεπάσουν τα στακαμικά ούληλάματα των ανθρώπων, που βασανιζόντουσαν στο μοναστήρι.

Το 1810 κατέρρεσε κάποιος τοίχος του μοναστηριού και σκέπασε όλόκληρο ένα ύπόγειο. Διετάρχη τότε να γινη έρευναγή των κρημάτων σε μεγάλη άντητα... Και οι εργάται βρήκαν μέσα στ' άνεκαμμένα χώματα και στους γκρημισμένους τοίχους έκατον δώδεκα σκελετούς! Το ύπόγειο εκείνο της ιερής μονής κρησίμισε ως κρημητήριο στους άνθρώπους που παρέδωσαν εκεί μέσα την τελευταία πνοή τους!...

Και ο Πούσκιν, ο μεγαλύτερος των Ρώσων ποιητών, μιλώντας κάπου για το μοναστήρι της Τρόϊτζας, λέει τα παρακάτω λόγια, που άληχούν τη γνώμη που ελε σχηματίσει ο λαός για την ιστορία αυτή αλλά και καταραμένη μονή:

«Γιατί είνε μαυροκόκκινο το σύννεφο από που στέκεται πάνω από την Τρόϊτζα; Είνε μαύρο από τους άναστεναγμούς που έβγαλαν οι άνθρωποι που βασανίστηκαν εκεί μέσα, κόκκινο από το αίμα που έχυσαν... Και οι άναστεναγμοί και το αίμα των ανθρώπων αυτών θα μείνουν πάντοτε σαν σύννεφο και σαν κατάρα πάνω από την Τρόϊτζα — σαν σύννεφο που τίποτε δέν θα μπορέση να το διαλύση, γιατί είνε ζυρωμένο με τον πόνο...»

Σ η μ. «Μπουκέτου»: Στο μοναστήρι της Τρόϊτζας φυλάκιστηκε και ή Πρίσκα, ή ήρωίς του μυθιστορηματος μας «Το Παλάτι του Μυστηριού και του Τρόμου». Επίσης το μοναστήρι αυτό κρησίμισε ως κέντρο των μελών της αρέσεως των «Διαμελιστών», άρχηγός της όποιας ήταν ο Ρασπόδιν.

Το «Ματωμένο Μοναστήρι» της Τρόϊτζας. (Παλιά χαλκογραφία).